



- Postbus 97763
2509 GD Den Haag
- Wilhelmina van Pruisenweg 104
2596 AN Den Haag

- Tel.: 070-333 4000
- E-mail: info@lcr-suwi.nl
- www.landelijkecliëntenraad.nl

Aan de leden Vaste Tweede kamer Commissie
van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag, 4 februari 2010
Ref.: LCR/TK/10-0008/ER/JL

Betreft: Notitie arbeidsparticipatie ouderen

Geachte dames en heren,

Het kabinet heeft veel goede voornemens als het gaat om het verhogen van de arbeidsparticipatie van ouderen maar vooralsnog ontbreekt het aan daden. Zo moeten de afspraken van de participatietop 2007 en de 'Tripartite Verklaring Samen doen wat mogelijk is' van november 2008, als het gaat om de participatie van de oudere werknemers, nog grotendeels in daden worden omgezet. Hier ligt ook een verantwoordelijkheid voor werkgevers en daar wringt de schoen. Uit de evaluatie van de Wet Gelijke Behandeling op grond van leeftijd blijkt dat driekwart van de werkzoekenden in de leeftijd van 55+ last heeft gehad van leeftijdsdiscriminatie. Werkgevers zitten blijkbaar niet op hen te wachten. Voor jonggehandicapten en WSW-ers worden allerlei extra inspanningen gepleegd om werkgevers *te verleiden* arbeidsplaatsen voor hen beschikbaar te stellen. ***De LCR pleit ervoor om ook voor ouderen specifieke inspanningen te verrichten en zo werkgevers te verleiden ouderen in dienst te nemen. Fiscale voordelen en premiekortingen zijn onvoldoende.***

Een leven lang leren en het bevorderen van arbeidsmobiliteit klinkt mooi maar het moet niet bij woorden blijven. Een recht op regelmatig loopbaanadvies (om de drie jaar) voor werknemers en een individueel trekkingsrecht voor werknemers en werkzoekenden voor om-/bijscholing zijn hiervoor goede nog ontbrekende instrumenten.

Huidige maatregelen onvoldoende

Om de arbeidsmarktpositie van ouderen een impuls te geven heeft het kabinet een premiekorting geïntroduceerd voor werkgevers die een werkzoekende van 50 jaar of ouder in dienst nemen en een premiekorting voor elke werknemer van 62 jaar of ouder die werkgevers in dienst houden. In de Tweede Kamer ligt een wetsvoorstel ter behandeling met betrekking tot de compensatie van loonkosten bij ziekte van werknemers van 55 jaar en ouder, voorheen langdurig werkloos.

Daarnaast is met sociale partners afgesproken om generieke ontzietmaatregelen in cao's af te bouwen en om te vormen. Deze maatregelen zijn tot nu toe ontoereikend gebleken om ouderen aan het werk te helpen of te houden.

Brede aanpak noodzakelijk

Een verhoging van de arbeidsparticipatie vraagt om een breed pakket van elkaar versterkende maatregelen. Het gaat om zaken als levensfasebewust personeelsbeleid. Een leven lang leren en het tegengaan van leeftijdsdiscriminatie en wegnemen van vooroordelen. Werknemers in 'zware beroepen' tijdig voorbereiden op een andere functie, de arbeidsmobiliteit tussen functies bevorderen en werkgarantie in plaats van baangarantie.

Het moet niet bij goede intenties blijven. Er moeten harde streefcijfers worden geformuleerd. Daarnaast is monitoring nodig om vast te stellen of deze cijfers gehaald worden.

Een recht op regelmatig (om de drie jaar) loopbaanadvies voor werknemers en een individueel trekkingsrecht voor werknemers ten behoeve van om/-bijscholing zijn hiervoor goede nog ontbrekende instrumenten.

Binnen enkele jaren moet verbetering van de arbeidsparticipatie een feit zijn.

Het gaat er om mensen aan het werk te houden en echt werk te maken van de re-integratie van diegenen die al buiten het arbeidsproces staan.

Het kabinet is van mening dat gezien de problemen waar de huidige ouderen voor staan zij ondersteuning nodig hebben. Volgens het kabinet krijgen zij die ondersteuning ook. De LCR vraagt zich af op welke ondersteuning het kabinet doelt. Wij constateren dat ouderen vaak geen ondersteuning krijgen bij re-integratie omdat de kans dat zij aan het werk komen klein wordt geacht.

Zelfstandigen zonder personeel

Het kabinet wil het zzp-schap bevorderen zodat langer wordt doorgewerkt en de werkloosheid wordt bestreden. De vraag of er specifieke maatregelen noodzakelijk zijn om eventuele knelpunten rond de arbeidsparticipatie van oudere zelfstandigen mogelijk te maken wordt nu pas gesteld. Het feit dat het kabinet spreekt van *eventuele* knelpunten betekent dat het kabinet geen inzicht heeft in welke knelpunten het betreft. De burger wordt tot iets gestimuleerd waarvan het kabinet de eventuele consequenties nog niet kan overzien.

De LCR pleit ervoor om met betrekking tot zzp-ers niet alleen naar knelpunten te kijken rond langer doorwerken maar dit breder te trekken. Zo dient de vraag te worden gesteld of het huidige sociale zekerheidsstelsel moet worden aangepast met betrekking tot zzp-ers.

Bevorderen duurzame inzetbaarheid

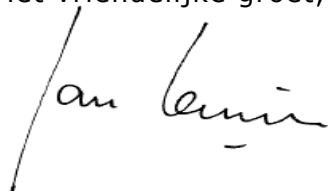
Het kabinet kiest voor het stimuleren van leeftijdsbewust personeelsbeleid. Het kabinet biedt werkgevers en werknemers de helpende hand door voor goede praktijk voorbeelden te zorgen en deze breed te verspreiden. De LCR vraagt zich af of dit voldoende is. Het kabinet stimuleert ook het gebruik van de Work Ability Index (WAI). De vraag is of alleen stimuleren helpt. De LCR pleit ervoor dat het gebruik van instrumenten om de inzetbaarheid van werknemers te kunnen beoordelen verplicht wordt.

Tijdig en regelmatig gebruik van deze instrumenten kan uitval voorkomen en dwingt werkgever en werknemer na te denken over de loopbaan.

Duurzame inzetbaarheid is afhankelijk van de inzet van werkgevers en werknemers. Het kabinet wil dit verankeren in de Arbo-wet. De LCR vraagt zich af wanneer dit gebeurt. De LCR is verder zeer benieuwd hoe het kabinet de verplichting aan werkgevers om beleid te voeren dat gericht is op de duurzame inzetbaarheid van werknemers gaat vormgeven. Werknemers worden verplicht mee te werken. De LCR vindt inspraak van werknemers hierbij cruciaal. Is de werknemer in staat zijn eigen loopbaan in te richten? De LCR pleit in dit kader voor het recht op een second-opinion als werkgever en werknemer van mening verschillen over de te nemen stappen.

De LCR is gaarne bereid tot een nadere toelichting van deze brief.

Met vriendelijke groet,



J.P. Laurier
Voorzitter

Samenstelling Landelijke Cliëntenraad

- **Landelijke cliëntenorganisaties:** Vakcentrale voor Middengroepen en Hoger personeel / Christelijk Nationaal Vakverbond (MHP/CNV), Chronisch zieken en Gehandicaptenraad Nederland (CG-Raad), Centrale Samenwerkende Ouderenorganisaties (CSO), Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV, publieke sector), Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV, private sector), Landelijke Vereniging van Arbeidsongeschikten (LVA), Samenwerkingsverbanden Landelijk Overleg Minderheden (LOM), Cliëntenbond in de geestelijke gezondheidszorg/Stichting Landelijke Patiënten en Bewonersraden in de geestelijke gezondheidszorg (Cliëntenbond/LPR), Platvorm VG.
- **vertegenwoordigers van cliëntenraden:** cliëntenraden SVB en UWV,
- **vertegenwoordigers van de gemeentelijke cliëntenparticipatie:** Landelijk Netwerk Cliëntenorganisaties/Samenwerkingsverband Mensen Zonder Betaald Werk (LNCO/SMZBW), Landelijke Vereniging Thuislozen (LVT), Landelijk overleg cliëntenraden Sociale Zekerheid (LocSZ).